

Γιατί όμως χρειαζόμαστε όλες αυτές τις μετρήσεις; Διότι, πολύ απλά, η ζωή μας πάνω στη γη είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη σύσταση της ατμόσφαιρας. Και όσον αφορά την ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου, η οποία παρουσιάζει κάποιες ιδιαιτερότητες λόγω της σύζευξης θάλασσας, ατμόσφαιρας και βλάστησης, πλέον ξέρουμε ότι αποτελεί ένα **σταυροδρόμι**, όχι μόνο για τους πολιτισμούς των γειτονικών Ηπείρων, αλλά και για τους ρύπους που εκπέμπουν. Αυτό βέβαια δεν είναι καλά νέα, καθώς έχουμε λίγη επιρροή και έλεγχο πάνω στις περιβαλλοντικές πολιτικές και δραστηριότητες σε άλλες χώρες, κάποιες από τις οποίες βρίσκονται αρκετά μακριά (όπως η **Κίνα**). Αυτά τα δεδομένα επιπλέον τονίζουν την ανάγκη υιοθέτησης περιβαλλοντικών μέτρων σε **παγκόσμιο επίπεδο**.

Η ποιότητα της ατμόσφαιρας επηρεάζει και το **θαλάσσιο οικοσύστημα** της Μεσογείου, όπου παρατηρείται έλλειψη των θρεπτικών συστατικών που είναι απαραίτητα για την παραγωγή **φυτοπλαγκτού**. Αυτό οφείλεται σε έλλειψη επαρκών ποσοτήτων φωσφόρου μιας και το **άζωτο**, που είναι επίσης κύριο θρεπτικό συστατικό, βρίσκεται στη θάλασσα σχεδόν πάντα σε πλεόνασμα σχετικά με το φώσφορο λόγω των **ανθρωπογενών δραστηριοτήτων** (λιπάσματα, αυτοκίνητα). Από την άλλη βέβαια, παρατηρείται και μια βελτίωση στην ποιότητα της ατμόσφαιρας με μείωση των επιπέδων των οξειδίων του αζώτου, του διοξειδίου του θείου και του θειικού οξέος (κύριο συστατικό για την δημιουργία της όξινης βροχής) που –ειρωνικώς- οφείλεται στη μείωση των εκπομπών λόγω **οικονομικής κρίσης**. Ακούμε τους επιστήμονες να μας μιλάνε για όλα αυτά, και όταν βγαίνουμε από τα σπιτάκια του σταθμού βλέπουμε τον καθαρό και καταγάλανο ουρανό της Ανατολικής Κρήτης με άλλο μάτι, κάπως υποψιασμένο!

Πίσω στο Κουδουμάλο, η ξενάγηση συνεχίζεται σε ένα **παλιό σχολείο**, το οποίο παραχώρησε ο Δήμος Αγ. Νικολάου στο σταθμό για να στεγάσει ένα **επιστημονικό εκπαιδευτικό κέντρο** και καταλύματα για τους επισκέπτες. Η διαδρομή ως το σχολείο είναι από μόνη της μια διδακτική και ευχάριστη εμπειρία: ένα παλιό **καλντερίμι** που ξεκινάει από το χωριό Κουδουμάλο και περνάει ανάμεσα από φασκόμηλα, ελιόδεντρα και παλιές **πετρόχιστες στέρνες** μας εισάγει στο ιδιαίτερο περιβάλλον της περιοχής που φιλοξενεί τις επιστημονικές δραστηριότητες του σταθμού. Το σχολείο βρίσκεται κάπου στη μέση της διαδρομής, πριν το καλντερίμι μας βγάλει στο πλέον σχεδόν έρημο χωριό των 7 κατοίκων του **Φινοκαλιά**.

Με αυτή την κίνηση, το **Πανεπιστήμιο Κρήτης** και ο **Δήμος Αγ. Νικολάου** κάνουν ένα ακόμα σημαντικό βήμα για να φέρουν την επιστήμη κοντά στην κοινωνία και συμβάλουν στη διάχυση γνώσης που αφορά το ευρύτερο κοινό καλό. Η περίπτωση του σταθμού του Φινοκαλιά άλλωστε μας δείχνει πως η σύγχρονη ανθρώπινη δραστηριότητα και οι επιταγές της επιστημονικής προόδου δεν είναι απαραίτητα ασύμβατες με τις αρχές της προστασίας του περιβάλλοντος και της **πολιτιστικής κληρονομιάς**. Οι επιστήμονες που εργάζονται στην περιοχή δέχονται συχνά επισκέπτες από άλλα επιστημονικά κέντρα της Ευρώπης και έχουν αναπτύξει σχέσεις με τους λιγοστούς κατοίκους των γειτονικών χωριών, και κυρίως με την οικογένεια της **κας Φρειδερίκης** που έχει την ταβέρνα στο Κουδουμάλο. Και όπως και εμείς συμμετείχαμε στις ξεναγήσεις και στις ομιλίες του σταθμού, έτσι και ο σταθμός συμμετείχε στο ρακοκάζανο τους, χαρίζοντας μας μια μοναδική εμπειρία που συνδύαζε επιστημονική και αγροτική παραγωγή και...**ρακοποσία!**

Προσφορά Wind Double Play

wind.gr/DoublePlay

Internet & Σταθερό Μό 20,99€. Δώρο Tablet E Colortab 7"!

[\(/component/banners/click/4\)](#)

***Ευχαριστούμε ιδιαίτερα τον Γιώργο Κουβαράκη και τους συνεργάτες του που μας ξενάγησαν στο σταθμό του Φινοκαλιά και τον επιστημονικό υπεύθυνο του Σταθμού, Νικόλαο Μιχαλόπουλο, για τις πολύτιμες πληροφορίες που μας έδωσε στην ομιλία του στο Επιμελητήριο Αγ. Νικολάου το Σάββατο 28 Νοεμβρίου 2015 με τίτλο «Μεσόγειος: Σταυροδρόμι Πολιτισμών και Ρύπανσης. 22 χρόνια περιβαλλοντικές παρατηρήσεις στο Φινοκαλιά Λασιθίου».*